

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان شیلات ایران
معاونت توسعه آبی پروری

ضوابط فنی صدور مجوز تکثیر و پرورش
گیاهان آبی

دفتر آبیان آب شیرین
گروه ماهیان زینتی و سایر آبیان

سال ۱۳۹۶

ضوابط فنی صدور مجوز تکثیر و پرورش گیاهان آبزی شیرین

براساس آیین نامه اجرایی قانون حفاظت و بهره برداری از منابع آبزی جمهوری اسلامی ایران در ماده ۱۴ از فصل ۵ به صراحت آمده است که انجام هر گونه فعالیت در زمینه تکثیر و پرورش آبزیان توسط افراد حقیقی و حقوقی مستلزم دریافت موافقت از سازمان شیلات ایران است. همچنین در فصل اول کتاب قانون تاسیس سازمان شیلات به وضوح آمده است که آبزیان عبارتند از "کلیه موجودات زنده اعم از جانوری و گیاهی آبهای شور و شیرین و لب شور دریا که مراحلی از چرخه زندگی (شامل کلیه مراحل رشد و نمو از قبیل تخم ، لارو ، نوزادی و غیره) و یا مدتی از عمر خود را در آب طی می کنند اطلاق می گردد "

با توجه به اینکه در دنیای امروز فعالیت تولید گیاهان آبزی علاوه بر اینکه چشم انداز بسیار زیبا و طبیعی و ایجاد محیط متنوع را در محیط آکواریوم همراه با ماهیان زینتی جلوه گر می سازد ، می تواند در اشتغالزایی و کسب درآمد و تولید ثروت نیز بعنوان یک فعالیت مناسب مطرح شود.

تولید اکسیژن محلول و جذب دی اکسید کربن ، نیترات ، برخی املاح و مواد مضر از محیط آبی از نقشهای مهم گیاهان آبزی بوده ، همچنین ایجاد محیط امن و مخفیگاه برای انواع ماهیان و فرار لاروها و بچه ماهیان از دست شکارچیان و بستر بسیار مناسب برای تخم ریزی گونه های مختلف ماهیان از نقشهای مهم گیاهان آبزی زینتی است.

گیاهان آبزی دارای گونه ها و تنوع بسیار زیادی بوده و بنابر نیاز و نوع مصرف در مراکز مختلف می توان در تولید از تنوع گونه ای آنها بهره برد ، ولیکن از گونه های مهم گیاهان آبزی که بیشتر در تکثیر و پرورش مورد استفاده قرار می گیرد می توان به گیاهان شناور متصل به بستر ، غوطه ور ، بن در آب ... اشاره کرد ، که با توجه به نیاز بازار مصرف داخلی کشور و برنامه ریزی های تولید صادراتی در برنامه تکثیر و پرورش این گروه از آبزیان قرار می گیرند.

برای انجام فعالیت تکثیر و پرورش گیاهان آبی و صدور پروانه برای این کار ، ضوابط فنی زیر

برای متقاضیان در کشور اعلام می گردد:

عنوان	تولید به شاخه یا بوته* در سیستم متراکم	فضای مورد نیاز برای تولید متراکم به متر مربع	فضای مفید مورد نیاز به متر مربع	آب مورد نیاز به متر مکعب در ماه	تولید حوضچه و آکواریوم سیستم معمولی	اشتغال
واحدهای کوچک	۵۰۰۰۰	۲۰۰	۱۲۰	۵۰	۲۵۰۰۰	۲
واحدهای متوسط	۶۰۰۰۰۰	۲۴۰۰	۱۴۴۰	۶۰۰	۳۰۰۰۰۰	۱۲
واحدهای بزرگ	۳۰۰۰۰۰۰	۱۲۰۰۰	۷۲۰۰	۳۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰	۳۰

* ظرفیت تعیین شده اندازه یک گیاه تولیدی قابل ارایه به بازار می باشد.

۱ - حداقل مکان تولیدی برای تولید گیاهان آبی ۲۰۰ متر مربع می باشد که ۲۰٪ از فضای کل آن برای مکان قرنطینه ، آزمایشگاه و سایر موارد حداقل ۲۰٪ برای فضاهای عمومی و محوطه سازی مورد نیاز می باشد.

۲ - برای واحدهای کوچک با ۲۰۰ متر فضای تولیدی می توان ۵۰۰۰۰ شاخه (بوته) گیاهان آبی را در سیستمهای متراکم تولید کرد و در این مساحت برای تولید در حوضچه و آکواریوم (سیستم معمولی) حدود ۲۵۰۰۰ شاخه می توان تولید کرد.

۳- در واحدهای متوسط از ۲۴۰۰ تا ۸۰۰۰ مترمربع توان تولید تا دو میلیون شاخه گیاه آبی وجود دارد.

۴- برای واحدهای بزرگ توان تولید تا ۳ میلیون شاخه یا بوته وجود دارد.

۵ - اشتغال برای واحدهای کوچک از ۲ - ۱۰ نفر می باشد و برای واحدهای بزرگ تا ۳۰ نفر اشتغال وجود دارد.

۶- تراکم تولید در روش متراکم در هر متر مربع ۴۱۶ شاخه در ۴ دوره طی یک سال می باشد.

۶ - بکارگیری کارشناسان مرتبط ضروری می باشد.

۷ - طراحی سالن تولید گیاهان آبی می بایست بصورت گلخانه ای و با سازه مناسب و محکم در برابر شرایط جوی و... باشد، که قابلیت ورود نور از سقف را داشته و همچنین توان حفظ و نگهداری دمای مناسب بسته به نوع گونه پرورشی را داشته باشد.

۸ - لازم است مراکز تکثیر و پرورش گیاهان آبی دارای فاضلاب بهداشتی برای کلیه آبهای خروجی باشد و از خروج آب بصورت مستقیم به فضای بیرون جلوگیری گردد.

۹ - استفاده از پایه های طبیعی و وارداتی گیاهان آبی پس از کشت در محیط قرنطینه پس از ۳ دوره تولید به سالن پرورش انتقال یابد.

۱۰ - در سیستمهای تولید حوضچه ای کشت توام آبزیان زینتی به همراه گیاهان آبی اقتصادی تر می باشد.

۱۱ - گذراندن دوره های آموزشی مرتبط مورد تأیید برای متقاضیان اخذ مجوز ضروری می باشد.

۱۲ - فرم شکل محل کشت گیاهان آبی ، ابعاد حوضچه ها ، آکواریوم ها و ... نسبت به نوع گونه پرورشی به شکلی طراحی شود که قابل دسترس ، عملیاتی و کنترل باشد ، بگونه ای که افراد براحتی به گیاهان دسترسی داشته باشند .

۱۳ - استفاده از سیستم گرمایشی مرکزی مناسب و همچنین سیستم خنک کننده ضروری می باشد.

۱۴ - کشت و پرورش گونه های گیاهان آبی که برای محیط زیست و محیط های آبی و مراکز مختلف دارای اشکال ، مهاجم و مخاطره آمیز باشند از جمله گیاهان شناور ریشه آزاد ممنوع بوده و کلیه مسئولیت ها و ضرر و زیان های وارده به عهده مرکز استفاده کننده می باشد.

۱۵ - در پروانه های صادره قید گردد که این پروانه برای واردات و صادرات گیاهان آبی اعتباری ندارد.

۱۶ - جهت صدور مجوز پرورش گیاهان آبی نیازی به استعلام از سازمان دامپزشکی نمی باشد.